

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan sveder, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld, 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Ob petindvajsetletnici tabora na Vižmarjih.

Danes je minolo ravno petindvajset let, odkar se je vršil največji slovenski tabor: na Vižmarjih. Ozmimo se torej za trenotek v to dobo splošne narodne navdušenosti, ki je vladala v vseh slovenskih deželah, dejali bi, prve dni novega ustavnega življenja! Tedaj začeli so se tudi Slovenci posluževati posebno izdatno pravic, katere daje državljanom zakon z dne 15. novembra 1867. leta o shodnem pravu. Shodi pod milim nebom, ali tabori, v katerih ljudstvo sme javno razodevati svoje mnenje, kakor so se v družih svobodnih deželah že davno sklicavali, so pri nas šele sad najnovejše ustavne dobe. Prvi so bili štajerski rodoljubi, ki so takoj drugo leto potem, ko je izšel dotični zakon, napravili shod pod milim nebom in sicer dne 9. avgusta l. 1868 v prijaznem Ljutomeru. Šešlo se je nad 7000 Slovencev. Isto leto sta bila še dva tabora namreč v Žalcu, na katerem se je dne 6. septembra zbralo nad 14.000 naroda iz vseh pokrajin in v Šempasu na Goriškem dne 18. oktobra, na kateri je došlo do 10.000 Slovencev. Vsi ti tabori so se vršili sijajno in bili živ dokaz, da se slovensko ljudstvo zaveda svoje narodnosti in odločno zahteva tudi záse popolnega uresničenja ustavnih zakonov. Leta 1869. so nadaljevali slovenski rodoljubi pričetno delo in naglo so se zapored vršili v spomladnem času štirje tabori. Dne 25. aprila je zborovalo v Brdih pri Gorici 6000 Goriških Slovencev, dne 2. maja pa v Sevnici okolo 7000 štajerskih. Da kranjski Slovenci niso mogli in smeli zaostajati za svojimi rojaki ob mejah, ki so zaradi bolj intenzivno preteče nevarnosti tudi poprej povzdignili svoj glas, razume se samo ob sebi. Notrajski rodoljubi priredili so prvi kranjski tabor na Kalcu poleg Zagorja dne 9. maja, kjer se je zbralo blizu 10.000 Slovencev od vsebrod in posebno veliko število slovenskih pevcev.

Najveličastnejši izmed vseh slovenskih taborov pa je bil oni, ki se je vršil na binkoštni ponedeljek, dne 17. maja l. 1869. na Vižmarjih blizu Ljubljane. V srci Slovenije, v beli Ljubljani bilo je binkoštni ponedeljek že od jutra izredno življenje, kajti

od vseh strani so prihajale deputacije na okičenih vozeh, raz katere so vihrale slovenske trobojnice. Navdušeno so se pozdravljali iz vseh krajev dohajajoči taborci v tedanjih prostorih čitalniških, ki so kmalu postajali pretesni. Nepozabno impozantem in slikovit prizor pa je bil, ko je popoldne začelo ljudstvo vreti od vseh strani proti Vižmarjem. Tako živahnega gibanja morda še ni videla nikdar Ljubljana. Iz mesta do St. Vida bila je skoro nepretrgana vrsta elegantnih kočij in raznovrstnih drugih voz, mej njimi velikih četerovprežnih lestvenih voz, okičenih z vejami in narodnimi zastavami, ki so se zaradi velike množice le počasi pomikali naprej po cesti. Poleg voz pa je na tisoče ljudij peš korakalo, na čelu Sokoli in druga društva z zastavami in godbo, ter kmetaki korenjaki na konjih. Istotako pa je prihajal narod z gorenjske strani. Naštelo se je samo vozov, ki so ljudi privlačili skupaj okoli 1500. Naroda pa se je zbralo mavzic neugodnemu deževnemu vremenu ogromno število — na taborišči nad 30 000 duš. Na stotine in stotine je došlo slovenskih bratov iz sosednjih pokrajin posebej s Štajerskega in Primorskega in tudi milih gostov s Hrvaškega. Na okičenih hišah vihrale so zastave in razni slavoloki so pozdravljali s primernimi napisi taborce, ki so pod milim nebom se pridružili sklepom poprejšnjih taborov. Glavne točke, o katerih se je zborovalo, so bile sredstva, ki so neobhodno potrebna, da se ohrani in okrepi narodnost slovenska: 1. da se zjedinijo vsi Slovenci po zakoniti poti v jedno kronovino z deželnim zborom v Ljubljani; 2. da se povsodi uvede slovenski jezik v šole; 3. da se ustanovi slovensko vseučilišče v Ljubljani; 4. da se uvede slovenski jezik v urade. To se je obravnavalo jednako na vseh slovenskih taborih in tudi na Vižmarjih razlegal se je iz 30.000 grl navdušen klic: „Složimo se! Živela zedinjena Slovenija!“ Navdušeno so se vzprejele tudi ostale točke o napravi denarnih zavodov v podporo kmetijstva in obrtništva in ob osnovi zavarovalnega društva. Akopram se je mej zborovanjem vlila ploha, stali so taborci mož pri možu kakor pribiti pod dežniki in poslušali govornike ter mnogokrat z navdušenimi klici posegali vmes, pritrujajoč izraženim željam. Go-

vorniki so bili: Dr. Janez Bleiweis, dr. Henrik Costa, dr. Valentin Zarnik, dr. Jakob Razlag, dr. Josip Vošnjak in Josip Nolli, vsi iz Ljubljane, dr. Josip Tonkli iz Gorice in notar dr. pl. Premerstein iz Tolmina. Mnogo teh že davno krije hladna zemlja.

Dandanes radi pravimo: doba taborov je minola. Res je, časi zatiranja, kateri so nastopili začetkom sedemdesetih let, vdušili so tudi tabore. In celo pozneje, ko je imela vlada za nas vsaj prijazne poglede, ni bilo dobiti dovoljenja za te občeslovenske ljudske shode. Žalibog pa, da so tudi mej nami samimi zadnjih petindvajset let nastale razmere, ki sklicevanju taborov niso posebno mile, da bi na njih tisočine Slovencev iz raznih pokrajin složno in jednoglasno izražale težnje vsega naroda. Imamo celo v prvih vrstah naše narodne vojske takih, ki svojo takozvano trezno politiko opravičujejo gledé na splošaji položaj, češ: doba taborov je minola. Ali takim lahko rečemo: brez tistega navdušenja, katero je na taborih cele množice naroda vznemirjalo za našo sveto stvar, ne opravimo ničesar! Še se nam bode povrniti k taborom, kajti ni še takó zagotovljen naš narodni obstanek, da ne bi potrebovali več splošnega narodnega idejalizma, pred vsem pa one lepe sloge, ki je spajala prosvetljene rodoljube vseh stanov, da so združeni ganili srca narodnih množic in jim izvajljali tisočerne klice: Živela Slovenija! Živel slovenski narod!

Slovensko šolstvo v letošnji proračunski debati.

V.

Poslanec gospod Fran Robič je v poslanski zbornici dne 27. aprila t. l. govoril:

(Konec.)

Gospoda moja! Zadnji čas se govori o osnovi tretjega učiteljskega na Štajerskem. Jaz sem s tem popolnoma zadovoljen, ali vendar bi opozoril na to, da se naj osnuje učiteljske v kakem kraju, kjer je upanje, da bode primerno obiskovano (Prav res!), in tega upanja na Gorenjem Štajerskem gotovo ni. V tem oziru že imamo skušnje. (Prav res!)

LISTEK.

Šolska slika.

Srbski spisal L. K. Lazarevič. Preložil J. P. Planinski.

IV.

(Dalje.)

Noč je črna, kakor malokatera nje druga. Nikjer se nič ne gane, samo sova uka svojo strašno pesen. Psi atiskajo rep mej noge in tulijo, a trudni seljak se drami in križa: „Ob tvojo glavo!“ in zopet zaspi.

Ob zvonikov steber stoji naslonjen Pavao Čaric in kakor sokol gleda v temo.

Ta hip se pripelje s šolskega dvorišča voz in zdirja po ulici.

Pavao ustrelil iz samokresa, a zapaljeni naboj obtiči v vrabjem gnezdu pod šolsko streho.

Voz še hitreje dirja. S sosednega dvorišča prileti z malo puško starec Matija Djenadić, kateri se je, pravijo, še pod Milošem vojskoval.

*, Kadar pes tuli in sova uka, tedaj narod misli, da se bo kako slo dogodilo, navadno, da bo kdo od tiste hiše umrl. Zato pravi psu ali sovi: „Ob tvojo glavo!“ t. j. zlo, katero prorokuješ, naj se tebi dogodi, naj se razbije ob tvojo glavo.

Prel. prip.

— Na pomoč! zaupije Pavao in hiti k njemu.
— Kaj je?
— Učitelj je pobegnil!
— Zgini mu glava brez sledu! Čemu kričiš? reče zaspani Matija. Pavao pristopi k njemu in mu še nekaj zasepeče.
Matija ustrelil tudi sam iz puške.
— Na pomoč, bratje, dete je ugrabljeno!
Pop se zdrami in preplašen hiti najprej v Marino sobo.
— Ustani, hčerka, nekakšen upor je zvonaj! Ali iz Marine postelje se mihče ne oglasi.
Pop stopi k postelji in tiplje po nji, da vzbudi Maro, ali postelja je prazna.
Hiti iz hiše. Že je bilo zbranih več seljakov. Nekakšen strah se je polotil popa, da se je komaj držal na nogah.
Aksentije Smiljanić ga spozna v temi:
— Pobegnil je! reče on.
— Kdo?
— Učitelj!
Pop se oddahne iz duše.
— Srečen mu pot!
— Kaj? pravi Aksentije. A Mara?
— A?
— In ona ž njim!

Pop se onesvesti in bi bil pal vznak, da ga seljaki niso prijeli.

Ta hip Pavao pridirja z vozom in konjema z dvorišča.

— Sedite! zakriči, da ga ujamemo!

Dva, trije posade popa na voz. Prisede še nekaj oboroženih mož, a Pavao požene in švrka po konjih, da kar kri curlja.

Njim se je pridružilo še nekaj voz.

Narod se zbira. Čudno, da so mlajši ljudje, kolikor so imeli tudi Maro radi, smatrali vso stvar za izgubljeno, in da ni bilo starejših ljudij, ne bi bili morda niti za njima šli. Ali starejši streljajo, sedajo na vozove in hité iz sela. Kmet se srdi:

— Živega ali mrtvega! dere se, živega ali mrtvega, moja glava plača cesarsko!

In vsi smo neznanosko zaželeli, da bi ujeli učitelja in mu otehi Maro. Hrup se vname in silno kakor orkan se drvi ljudstvo po Zebičevi ulici. Nekoliko konjikov zleti mimo kakor strela. Tudi jaz sem se spravil na voz. Prispeli smo iz sela, srečavali ljudi, dohajali vozove in vozovi nas, in ves ta vrišč se je premikal v jedni smeri.

Prispeli smo že v prvo selo.

Pregledali smo šolo, ker sta si bila naš učitelj in ta prijatelj; pretaknili gostilno; povpraševali

Ker sem že pri učiteljskih, omenil bi tudi, da učiteljske v Mariboru nima svojega poslopja, in nadajam se, da se kmalu ta nedostatek odpravi z zgradbo lastnega poslopja.

Nadalje bi opozoril Njega ekscelenco gospoda naučnega ministra na šolski in učni red z dne 20. avgusta 1870. Ta je še vedno zastarela. Mislim, da po 23letni praksi bi se pa že mogel izdati definitivni. Sploh mislim, da bi bilo treba pregledati in predelati šolski in učni red. Ta je v raznih ozirih s poznejšimi odredbami dobil luknje, da, nekatere določbe so valed državnega šolskega zakona iz leta 1883 sploh brez pomena ostale. Zatorej je popolnoma v interesu ljudskega šolstva, če se izda definitivni šolski in učni red; pri tej priložnosti bi se lahko določilo število učnih ur za učitelje na ljudskih šolah. Meščanska šola spada vsekako v vrsto ljudskih šol, ali je vendar trdo, ako se od meščanskega učitelja zahteva ravno toliko učnih ur, kakor od ljudskošolskega. Prehudo je, če je štajerski deželni šolski svet raztegail to število ur na 30 na teden.

Razmere pri meščanski šoli so vendar drugačne. Že popravljanje nalog, oskrbovanje učnih zbirk, strokovni pouk sploh zahteva intenzivnejšega dela; zaradi tega bi bilo prav, da bi se število tako uredilo, da bi se držali srede mej ljudsko in srednjo šolo, kakor je stvar že urejena na Dunaju. Jedenkrat sem že opozoril, da so dekleta na meščanskih šolah preobložena, potrebno bode omejiti tedensko število ur za dekleta na meščanskih šolah. Na dekliških meščanskih šolah je na teden po 30, da, celo 32 ur; tukaj se pač preveč zahteva od nežnega dekliškega telesa, če se zahteva, da je, recimo, po šest ur na dan v isti sobi. Saj vidimo, da se še odrasli ljudje morajo napenjati, ako hočejo biti mirni več ur v enem in istem prostoru dan na dan.

Dekleta, kakor sploh mladina, se hočejo bolj gibati, nego odrasle. Pa so tudi posledice jako žalostne. Že opetovano sem naglašal, da dekleta ostajajo navadno slaba, kakor je o svojem času drastično dokazal profesor Billroth, v mnogih slučajih se redno ne razvije hrbtenica. Prosim torej odpomoči v tem oziru od učne uprave.

Jako me je zadovoljil izrek Njega ekscelence gospoda učnega ministra, katerega je izustil v učnem odseku, da se morajo otroci v ljudski šoli učiti v materinščini.

Nadejamo se, da Njega ekscelenca to načelo praktično uveljavi.

Na Koroškem in v južnem delu Štajerske še sedaj ne velja in se mora v tem oziru kaj premeniti. Vsak človek ima prirojeno pravico do materinščine in država ima dolžnost, za to skrbeti, da se to dobro utemeljeno pravo otroku varuje, da se torej v ljudski šoli poučuje v materinščini. (Dobro! Dobro!)

Gospoda moja, nikdar ne bomo popustili naše zahteve, da bodi v ljudski šoli materinščina učni jezik, vžic vsem ustavljajočim se težavam bomo vedno zahtevali z vso doslednostjo in odločnostjo, kar nam gre po zdravih pedagoških načelih in pa po zakonu. (Prav dobro!)

razburjene seljake: ali ni kdo kaj videl? — N. hče nam ni vedel nič povedati.

— Odlšla sta čez Jarugo! kriči množica in vse se obrne kakor jata škorcev nazaj.

— Tod! tu ga bomo prestigili!

Vozovi dirjajo in vsi pokajo, a platišča in konjske podkove odskakujejo.

Ali če smo hoteli čez Jarugo, morali smo se vrniti do blizu samega sela. Ko smo se mu primikali, čuli smo iznova puške v našem selu in videli, kako se žari nebo.

— V selo! v selo! čulo se je od vseh strani. In vse se drvi zopet po Zebičevi ulici. Po selu begajo ljudje in kričijo: „Ogenj, ogenj! Šola gori! Cerkev gori!“ Pa zopet puške, ropot in žvenket kotlov in sekir; a skozi ves ta hrup se čuje tenak glas cerkvenega zvona.

Ko smo prispeli pred šolo, bila je ona že vsa v plamenu. Cerkev, hvala Bogu, je še zdrava, cela, samo da veter zanaša plamen vanjo, in se bojimo, da se vsak hip užge.

Pop, kateri je doslej v nezvesti ležal na vozu, skoči ž njega kakor dvajsetleten mladenič. Iz oči mu sije nekaj strašnega, da te sveta jeza izprehaja. Bilo nas je, ki smo mislili, da je ablažuel.

(Dalje prih.)

Najvišje pedagoško načelo se vendar glasi: poučuj naravi primerno! To se vendar ne pravi drugje, kakor: zidaj na to, kar je že tukaj, na posebnosti otrokove! Je li mogoče, da bi se pouk in odgoja prav umerila posebnostim otrok. (Prav res!)

Pa ne le nepedagoško, temveč tudi nepolitično je, narodu jemati materni jezik. (Tako je!)

Jezika se drže vera, prav in šega. Če se uiljuje tuj jezik, zgublja se mora život verskega predstavljenja, nra in šega.

In vendar se smatra ljudska šola na Koroškem v opih delih dežele, koder bivajo Slovenci, samo za učilnico in vstopalnico tujega jezika. (Tako je!)

Da pri taci razmerah sploh ni mogoč vpešen pouk, zlasti ne pouk v veronauku, to je jasno. V taci šolah se glavna naloga ljudskih šol, versko-naravna vzgoja, doseči ne more.

Kako je mogoč vpešen pouk v veronauku, ako otroci v materinščini še čitati in pisati ne znajo, kakor je to povsod v slovenskih delih Koroške in ne redko na Dolenjem Štajerskem.

V času, ko se vedno bolj kaže razuzdanost in nepokorščina, vedno bolj naglašja prevrat družbinega reda, bi se posebno moralo gledati na versko-naravno nalogo šole. (Dobro!)

To je pa le mogoče, ako se v ljudski šoli v materinščini poučuje.

Nisem proti učenju nemščine ondu, kjer jo zahtevajo razmere, na pr. ob jezikovni meji, ali to naj se godi o pravem času in na razumen način.

Nemški pedagog Diesterweg — in temu bodo verjeli morda tudi nemški nacionanci — pravi o tem:

„Pouk v tujem jeziku se sme šele začeti, ko se je materinščina toliko utrčila v duhu otrokovem, da se razvoj mišljenja in jezika več ne ovira in moti, ako zraven pride nov jezik.“ (Čujte! Čujte!) In drugi, še slavnejši pedagog, pravi: „Učenca učiti tujega jezika, dokler popolnoma ne zna materinščine, je ravno tako, kakor bi kdo učil jezdit sina, ko še hoditi ne zna.“ (Veselo!)

Gospoda moja! Že v lamski šolski debati sem omenjal peticij slovenskega naroda v Trstu in Gorici za osnovo slovenskih ljudskih šol in prosil učno upravo, da nakloni tej stvari vso svojo pozornost. Peticije so utemeljene v zakonu in prosilci imajo popolno pravico zahtevati, da se njih želji ustreže. Ko se je v budgetnem odseku sklenila resolucija, ki se glasi: „C. kr. vlada se pozivlje, da obrača vso pozornost ljudskemu šolstvu na Primorskem in zlasti skrbi, da se izvede zakonita določba, da se vsem otrokom, ki so dolžni obiskovati šolo, omogoči pouk v materinščini po učiteljih za to zmožnih, tako za gotovo upamo, da bode vlada skrbela, da se na Primorskem izvedo zakoni za slovensko, cesarju zvesto prebivalstvo.“ (Odobranje.)

Gospoda moja, mi čutimo, da se dosledno in sistematično prezira v učnem oziru na Koroškem in Dolenjem Štajerskem slovenski narod, da ne more doseči pravice.

Opozarjam, ne gledé na Koroško, na to, da je na Štajerskem nad 400.000 Slovencev, pa nimajo nobenega zastopnika v deželnem odboru in v deželnem šolskem svetu.

Odkritosrčno obžalujem, da se je tudi na Štajerskem razvilo narodno nasprotje in preneslo v socialno življenje, katero nasprotje škoduje tudi gospodarskemu življenju. (Tako je!) Odkritosrčno želim, da bi mi Slovenci z nemškimi soživaljani v miru živeli; ali štajerski Nemci morajo se sprizniti z mislijo, da je v zeleni Štajerski nad jedno tretjino prebivalstva slovenskega, ne smejo ovirati našega prizadevanja, da naravno in gmetno povzdignemo svoj narod.

Gospoda moja! Če pomislimo, kako stališče so zavzeli nemški nacionanci v Celjski zadevi, moramo pač tako upanje vedno bolj zgubljati. Kako je besnel poslanec dr. Foregger na razprave z jasnega in stvarnega stališča gosp. Šukljeja! In kako neukusno se je širokoustil poslanec pl. Hoffmann, ko je mirno stvar naslikal dr. Vošnjak.

Ta gospod poslanec sklicuje se na informacije, katere je bajé dobil iz dobrega vira, da sedaj v slovenskih ljudskih šolah napravlja otrokom velike težave novoslovenski pismeni jezik, ki se jako razlikuje od domačega pismenega jezika. Gospod poslanec naj se le pomiri! Mnogo let sem imel čast, ogledavati čisto nemške ljudske šole in odkritosrčno priznavam, da apomin na to mi je še danes jako prijeten, in to tem bolj, ker so mi nemški učitelji,

s katerimi sem nekda uradno občeval, svoje zaupanje in prijaznost ohranili do današnjega dne.

Pa to sem v vseh nemških nižjih šolah opazil, da narečje, s katerim vstopijo nemški otroci v šolo, se od pismenega jezika bolj razlikuje, nego je to pri slovenskih otrocih.

Gospod poslanec mi torej ne bode zameril, ako se ne vpuščam v daljšo razpravo njegove, ki so v popolnem nasprotju z dejanskimi razmerami.

Vse vprašanje se je od nasprotne stranke obravnavalo les strankarskega in agitatoričnega stališča, in sicer na način, kakor bi se z dovolitvijo seznanne ali pravične zahteve omajali temelji države, na način, ki očitno kaže znamenja smešnosti in torej ne zasluži, da bi ga natančneje ocenjeval.

Gospoda moja, konečno izjavljam, da mi zaupamo gospodu učnemu ministru, in to tem bolj, ker je on kot glavno načelo proglasil dolžnost vlade, skrbeti za kulturne potrebe vseh narodov države. Nadejamo se, da Njega ekscelenca uveljavi in izvede ta načrt. Potem si bode postavil spomenik na poprišču avstrijske učne uprave, kakor si je postavil njegov rojak neminljiv spomenik z urejenjem avstrijskih financ. (Odobranje.)

Državni zbor.

Na Dunaji, 16. maja.

V današnji seji poslanske zbornice začela se je razprava o proračunu poljedelskega ministerstva. Z ozirom na to, da mora biti proračun rešen še pred koncem tega meseca, je predsedstvo na svojo roko skrajšalo razprave s tem, da je določilo, da je debato o vseh delih proračuna poljedelskega ministerstva hkrati opraviti. Kaj neugodno je vladne kroge zadela vest, da namerava posl. Pernerstorfer v prihodnji seji staviti iniciativni predlog, naj se za rudarje uvede osemurni delavnik. V današnji razpravi sta govorila slovenska poslanca Povše in dr. Ferjančič.

Začetkom seje naznani predsednik, da je umrl posl. Nischelwitzer, potem odgovarja trgovski minister na neko interpelacijo in na to preide zbornica k razpravi o proračunu poljedelskega ministerstva. Kot govorniki so se izmei jugoslovanskih poslancev oglasili contra: dr. Ferjančič, Biankini, Pfeifer, dr. Laginja; pro: Povše, Robič, Šuklje.

Posl. dr. Dyk protestuje proti določbi, da je vso debato o posamičnih delih proračuna poljedelskega ministerstva hkrati opraviti. Odkar se je ustanovila koalicijska, dela predsedstvo na to, da utesni govorniško svobodo. Proračun poljedelskega ministerstva je najvažnejši mej vsemi, a tu se hoče preprečiti obširnejša razprava. Ko bi šlo za interese velekapitala, potem bi se seveda drugače postopalo. Prosta debata je pri tem toliko potrebnejša, ker je govoriti o razmerah v šleskih in moravskih premogokopih. Škandal je, kako se morajo poslanci boriti, da smejo govoriti. V zbornici so take razmere, kakor v kaki židovski šoli, predsedstvo pa ravna povsem samovoljno. Govornik predlaga, naj se v proračunu poljedelskega ministerstva vršita dve debati.

Predsednik opravičuje svoje postopanje in da Dykov predlog na glasovanje. Zbornica odkloni predlog in začne se razprava.

Posl. Tekly toži, da so trgovske pogodbe oškodile kmetijstvo in zahteva, naj vlada tudi za kmetijstvo že kaj stori. — Posl. grof Hompesch in Dötz razpravljata o raznih kmetijskih potrebah. — Posl. Povše govori o agrarnih razmerah na Kranjskem in želi, naj se v Idriji napravijo delavske hiše in naj se tudi v sanitarnem oziru kaj stori. — Posl. dr. Ferjančič govori obširno o osušenju nekih notranjskih dolin in o dotičnem projektu gozdnega komisarja Puticka, glede katerega projekta še vedno ni znano, kako o njem sodi poljedelsko ministerstvo. Govornik predlaga potem primerno resolucijo in razpravlja na to korenito in obširno o razmerah Idrijskih delavcev. (Govora priobčimo v celoti. Op. ured.) — Posl. baron Rolsberg se izreče za vladno predlogo o organizaciji kmetijstva. — Posl. Biankini popisuje dalmatinske gospodarske razmere in strahovito škodo, katero je tej deželi prouzročila vinska klavzula. — Posl. Schorn navaja razne želje. — Posl. Formanek je govoril o projektovanem davku na slad, ki bi oškodil kmetijstvo, posl. Ghon pa o živinoreji na Koroškem. Ko sta še govorila posl. Riegler in Kaiser, zaključila se je seja.

Prihodnja seja jutri.

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani, 17. maja.

Podpore državnim uradnikom.

Nekateri Dunajski listi javljajo, da se bode za podporo državnim uradnikom določena svota v znesku 1 1/2 milijona gold. razdelila povsem enakomerno. Podpora dode vsi diurnisti in vsi sluge, ako imajo na dan manj kakor 3 gld. Ti dobé po 30 do 40 gld. Nič ne dobé tisti uradniki 9. čin. razreda, ki so pred kratkim avancirali, ki imajo privatno imetje ali so samci. Uradniki najnižjih treh činovnih razredov se bodo vprašali, ali se podpora dobrovoljno odpovedo. Pričakuje se, da se odpove 4000 uradnikov, tako da bodo ostali dobili po 60, 80 in 100 gld. podpore. Razdelitev podpor se bode letos vrčila koj po odobrenju finančnega zakona, in sicer najkasneje meseca julija.

Demonstracije v Pragi.

V noči od torka na sredo bile so v Žžkovu in v Pragi večje demonstracije. Redarji so izgreznike razganjali, ti pa so redarje bombardovali s kamni, vsled česar so redarji rabili orožje.

Ogerska kriza.

V včerajšnji seji poslanske zbornice ogerske je Wekerle z ozirom na nuncij magnatske zbornice glede predloge o civilnem zakonu predlagal, naj se danes začne razprava o njem, kar je soglasno obveljalo. S tem je storjen odločilni korak. Zbornica bo brez dvoma vzprejela predlogo nespremenjeno in sedaj nastane vprašanje: kaj potem? Ali pride zopet pred magnatsko zbornico? Ali bo krona res uplivala, da jo magnatje vzprejmejo? Ali bo Wekerle odstopil, če zopet ž njo propade? Na taka in jednaka vprašanja odgovarjajo celo listi, ki so v zvezi z ogersko vlado, kaj različno. Najnovejša kombinacija slove: Čm odobri poslanska zbornica predlogo, zahteval bo Wekerle od krona privoljenja za korenito reformo magnatske zbornice in kadar bo ta izvedena, šele potem stopi pred njo s svojo predlogo.

Političen škandal na Ogerskem.

Neki ogerski listi so naznanili, da je vlada pomagala z državno podporo neki delniški družbi, nakupiti več opozicijskih listov in da je pri oddaji neke zgradbe postopala nepravilno, ter zgradbo oddala svojemu pristašu. Stvar je prišla v včerajšnji seji poslanske zbornice v razgovor. Ministerski predsednik je rekel, da hoče dotične liste, ki so to naznanili, tožiti, kar je opozicija z veseljem pozdravila, nadeja se, da se jej posreči doprinesti dokaz resnice. Pričakovati je torej pravde, ki bo nekoliko osvetlila ogersko — korupcijo.

Vnanje države.

Jezuitje na Nemškem.

Württembergski kralj se je te dni pri neki priliki izrekel odločno zoper to, da bi se jezuitje naselili na Nemškem. Ožaloval je dotični sklep državnega zbora rekši, da ga po njegovem uverjenju zvezni svet ne odobri in da torej ni upanja, da bi se jezuitje zopet nastanili na nemških tleh.

Nizozemska vlada.

Včeraj se je začelo novo zasedanje nizozemske zbornice. Vlada je naznanila, da je na prvo mesto svojega programa postavila volilno reformo na najširji podlagi, po kateri bo tudi premeniti volilni red za provincijalne in municipalne zastope.

Domače stvari.

— (Nedeljski počitek v trgovini.) Včerajšnji državni zakonik je objavil ministerski ukaz z dne 12. maja 1894, s katerim se določa za trgovino nov nedeljski počitek. Dosedaj so smele biti ob nedeljah prodajalnice za živila, mineralne vode in cvetice ves dan odprte. Od včerajšnjega dne naprej pa bode to drugače in veljajo za vsako trgovino naslednje določbe: Ob nedeljah se smé blagó v dosedanem obsegu prodajati po mestih, ki štejejo nad 20.000 prebivalcev, samo do 12. ure opoldne; živila pa se smejo prodajati potem tudi še od 6. ure naprej, toda največ dve uri. Po drugih krajih pa se sploh sme blago prodajati v dosedanem obsegu, toda le do 3. ure opoldne. To velja tudi za prodajalce suhega mesa in klobas; ne pa za prodajalce cvetic, kateri smejo prodajati ves dan. — Po tem takem je v Trstu, v Ljubljani, v Gorici in po drugih mestih z več nego 20.000 prebivalci dovoljeno ob nedeljah prodajati živila do opoldanske ure in potem zopet po 6. uri zvečer največ dve uri. Prodajalnice branjcev, prodajalnice mešanega, specerijskega blaga in delikates, suhega mesa in klobas, kakor sploh prodajalnice živil po večjih mestih morajo torej ob nedeljah vsekakor biti zaprte od 12. ure opoldne do 6. ure zvečer. Pač pa so lahko odprte tudi ob nedeljah popoldne pekarnice, slaščičarne in seveda tudi gostilne. — Po manjših mestih in po doželi sploh ostanejo vse prodajalnice ob nedeljah od 8. ure

popoldne naprej zaprte. — Nov nedeljski počitek v trgovini ima veljavo, kakor rečeno, že prihodnjo nedeljo. Ta ukaz pa ne velja za c. kr. trafike.

— (Osobne vesti.) Nadučitelj v Borovljah, gospod Ivan Stelzl, je imenovan začasnim okrajnim šolskim nadzornikom za sodne okraje Rožek, Podkloster in Trbiž.

— (Časnikarstvo.) „Il Rinnovamento“, vrli Goriški zagovornik slovanskih pravic se je preselil v „Goriško tiskarno“ g. Gabrščka. — Zaani hrvatski novinar gosp. Diuko Politeo je izstopil iz redakcije „Obzora“ in vstopil v redakcijo „Hrvatske“.

— (Kronski darovi družbi sv. Cirila in Metoda.) Uredništvu našega lista je poslala: G. Josipina Vertovec, blagajnica podružnice v Tolminu 200 kron, kot čisti dohodek veselice, katero je priredila podružnica za Tolmin in okolico dne 6. t. m. — Živeli rodoljubni darovalci in darovalke in njih nasledniki!

— (Pevsko društvo „Ljubljana“) priredi, kakor smo že naznanili, v nedeljo dne 20. maja veselico na Koslerjevem vrtu. Za to veselico se je določil ta-le vzpored: a) Vzporod godbi: 1. Gretsch: „Marica“, koračnica; — 2. Zdenecy: „Slavska četvorka“; — 3. Verdi: Simfonija iz opere: „Nabukodonosor“; — 4. Ziehrer: „Avstrija v zvokih“, valček; — 5. Suppé: I. Finale iz operete: „Boccaccio“; — 6. David: „Narodne pesmi“, potpourri slovenskih narodnih pesnij; — 7. Schlögel: „Alpha“, polka franc; — 8. Gretsch: „Pred 200 leti“, velika vojaška glasbena slika; — 9. Rab: „Dunajski humor“, valček; — 10. Zajc: „U boj“, zbor iz opere: „Zrinjski“; — 11. Komzak: „Brenčarica“, gavotte; — 12. Strauss: „Radetzky“, koračnica. — b) Vzporod petju: 1. A. Hajdrih: „Na boj“, moški zbor; — 2. A. Nedvéd: „Nazaj v planinski raj“, mešani zbor; 3. — J. Kocijančič: „Majnik“, moški zbor; — 4. F. Vilhar: „Lunici“, mešani zbor; — 5. A. Nedvéd: „Pri slovesi“, moški zbor z bariton-samospedom, poje g. A. Puchar. — c) Kegljanje na dobitke se nadaljuje vsak dan od 1. ure naprej. Zaključilo se bode v nedeljo dne 20., oziroma 27. maja ob 10. uri zvečer. Dobitki so: I. dobitok 30 kron, II. dobitok 20 kron, III. dobitok 10 kron, IV. dobitok 6 kron, V. dobitok 4 krone, VI. dobitok 6 krona za največ serij, VII. šaljivi dobitok za največkrat vseh devet. V mraku užgal se bode bengalični ogenj.

— (Rudeči križ.) Predvčeršnjim vršil se je v mestni dvorani Ljubljanski redni občni zbor deželnega pomočnega društva Rudečega križa za Kranjsko, katerega je otvoril I. podpredsednik ces. svetnik Murnik, pozdravljajoč navzoče, mej njimi društvene svetovalce g. c. in kr. štabnega nadzdravnika dra. Fikerja in c. in kr. stotnika Andrejka, ter naznanjajoč, da se je družbi Rudečega križa, kakor tudi deželnemu društvu za Kranjsko za vsepešno delovanje izrazilo Najvišje priznanje. Deželna vlada je društvu že naprej dovolila prireditve javnih bir za celo vojvodino Kranjsko v slučajih mobilizacije. V Ljubljani se bodeta za časa mobilizacije ustanovila dva zavoda, in sicer bolniška postaja za 210 mož in rekonvalescentnica za 100 mož. Zdravniško pomoč obljubilo je 12 zdravnikov; lečila bodeta dajala 2 lekarnarja. Vojaske oblastvo je odredilo 30 brambovcev kot strežnike v omenjenih zavodih. Vso krajevno službo o prenašanju bolnikov preskrbelo bo v vojnem času brezplačno gasilno društvo v Ljubljani. Za slučaj kolere pripravilo je društvo 36 strežniških predpasnikov, 236 posteljnih vložkov, 60 popolnih kavalet in 150 rjuh. Skupni stroški so znašali 548 gld. 69 kr. Dosedaj dobile so nekaj teh stvari sledeče bolnice za silo, in sicer: v Laborah pri Kranji, v Kranjski Gori, v Št. Petru na Krasu, v Prevojah in v Kočevji. Društvu darovala je Kranjska hranilnica 300 gld. in deželni zbor 100 gld., zadoji še posebej 600 gld. za priprave zoper kolero. Razun tega je darovala tudi družba sv. Cirila in Metoda 30 kujig razne vsebine. Društvo je štelo koncem 1893. leta 3 častue, 229 rednih in 3 podporne člane. Iz računskega zaključka je razvidno, da je znašala društvena imovina koncem 1893. l. 11.754 gld. 31 kr. v gotovini in 550 gld. v vrednostnih papirjih. Podružnice so imele 517 udov, potem 5074 gld. 77 1/2 kr. v gotovini in 110 gld. v vrednostnih papirjih. Prispevki podružnic znašali so 339 gld. 55 kr. Poročilo in računski zaključek sta se odobrila, potem prememba dveh paragrafov pravil vzprejela. O dopolnitvi volitvi smo že poročali. Končno izrekel je

zbor vsem podpornikom in prijateljem društva najgorkejšo zahvalo, posebno deželnemu zboru in Kranjski hranilnici za izdatne denarne podpore.

— (V botaničnem vrtu) v Ljubljani se bode zgradila nova vrtna hiša.

— (Podružnica sv. Cirila in Metoda) za Šiško, zaključila je račun za leto 1893/94. Podpornih članov ima 82, ustanovnikov 9, letnikov 41, torej skupno 132. Osrednji blagajni izročila je podružnica udaine 70 gld., kot pokroviteljica pa 50 gld.

— (Toča.) Minoli petek je toča v raznih vaseh Št. Ruperske občine v Krškem okraji napravila silno škodo, ki se ceni na 40 do 50 tisoč goldinarjev.

— (Novo gasilno društvo) se ustanovi v Škocijanu v Krškem okraji.

— (Poročilo) se je včeraj g. Viljem Dominko, učitelj na slovenskem gospodarskem zavodu v Gorici, z gospodično Marico Budau-ovo, hčerjo goriškega Slovence gosp. Leopolda Budau-a, dvornega svetnika pri najvišjem sodišči na Dunaji. Čestitamo!

— (Velike cerkvene slavnosti na Sveti Gori pri Gorici) se je udeležilo okolo 50.000 romarjev. Procesijo na Goro je vodilo kakih 120 slovenskih in 20 italijanskih duhovnikov v 95 oddelkih. Od 9. do 10. ure je Solkanski župnik g. Kolavčič slovenski propovedoval. Maševal je nadškof Goriški. Majša je bila kratka italijanska propoved. Vsa slavnost se je vršila v najlepšem redu.

— (Dr. Anton Starčević v Zagrebu.) Vodja stranke prava, dr. Anton Starčević, ki je bil dlje časa bolehen in zaradi tega ni sodeloval pri „Hrvatski“, prišel je predvčeršnjim iz Siska, kjer se je zadnji čas mudil, nazaj v Zagreb. Na kolodvoru ga je pričakovalo veliko število vseučiliške mladine in drugih rodoljubov, ki so ga navdušeno pozdravljali.

— (Hrvatska tragedinja g. Marija Ružička-Strozzi) znana je kot izborna umetnica tudi znsaj hrvatske domovine. Nedeljska ilustrirana priloga najrazširjenjšega Pariškega lista „Le petit Journal“, prinaša podobo slavne umetnice, katero imenuje „une Sarah Bernhardt étrangère“ (inozemska Sarah Bernhardt) ter sploh govori jako laskavo o njej in o lepem umetniškem napredovanji Hrvatov.

— (Društvu za olepšanje Plitvičkih jezer) je dovolila hrvatska deželna vlada 20.000 gld. podpore.

— (Ustanova.) V Celovci umrli stolni kapitular Andrej Aljančič volil je mej drugim 200 gld. v to svrhu, da se iz obresti nakupuje obleka ubogim šolarjem v Koroju pri Trzinu.

— (Razpisane službe.) Na štirirazrednici v Senožecah je izpraznjeno učiteljsko mesto z dohodki IV. plač. razreda in prostim stanovanjem. Prošnje do dne 3. junija pri okr. šolskem svetu v Postojini. — Na jednorazrednici v Zagradcu v Žužemberškem okraji je razpisano mesto učitelja in voditelja z dohodki IV. plač. razreda in prostim stanovanjem. Prošnje do dne 31. t. m. pri okr. šolskem svetu v Novem Mestu. — Pri okr. sodišči v Logatcu se vzprejme pisar z dnem 1. junija. Prošnje do dne 24. t. m. istotam.

**Slovinci in Slovenke! ne zabite
družbe sv. Cirila in Metoda!**

Književnost.

— „Vienac“ ima v št. 19. to-le vsebino: Radmilović, povest, spisal Ksaver Šandor Gjalski; — Grieh mladosti, novela, spisal François Coppée; — Osvrt na opernu stagionu, spisal Fr. Š. Kuhač; — Dumas fils, spisal Nikola Andrić; — Listek. — Slika: Genij in sila, alegorija E. Godebskega.

— „Vatrogasac“ ima v št. 10. to-le vsebino: Službene vesti hrv.-slav. vatrogasne zajednice; — Požar gospodarskih zgradb; — Temeljne domače vatrogasne škole; — Normal za brizgalne s cilindrovo širokost preko 100 mm; — O kazališnom pitanju; — Pravila zajednice hrv.-slav. dobr. vatrogasnih društava za odlikovanje vatrogasaca; — Rezbalo za cievne spojeve; — O Duhovima; — Največji sirotinji u prilog; — Iz vatrogasne zajednice; — Iz vatrogasnih društava; — Naši dopisi; — Svaštice; — Iskricе; — Javne zahvale.

Brzjavke.

Dunaj 17. maja. V današnji seji državne zbornice odgovarjal je poljedelski minister grof Falkenhayn posamnim govornikom. Glede sanitarnih razmer v Idriji je rekel, da so boljše, kakor v drugih rudnikih. Glede splošne volilne pravice in osemurnega delavnika je rekel, da to ni panacea ljudske sreče in da se ta da le doseči, ako se povrnejo ljudje k Bogu in uklonijo njegovim ukazom. Tekom debate govoril je tudi posl. Pfeifer, zahteval, naj se kaj izdatnega stori zoper trtno uš.

Dunaj 17. maja. Eksekutivni odbor slovanske protikoalicije se posvetuje danes pod predsedstvom dr. Klaiča o nadaljnjem svojem postopanju. Posvetovanje še ni končano.

Dunaj 17. maja. Vodja madjarskih konservativnih magnatov, grof Ferdinand Zichy, je došel sem. Kakor se govori, vzprejme ga cesar v avdijenci.

Budimpešta 17. maja. V poslanski zbornici se je začela debata o Wekerlovem nasvetu, da je načrt civilnemu zakonu novič predložiti magnatski zbornici v odobrenje. Za Wekerlov nasvet sta se izrekla vodja neodvisne stranke Just in vodja narodne stranke grof Apponyi.

Budimpešta 17. maja. Veliko senzacijo obuja resignacija Karla Barczaya na mesto kapitana ogerske garde. Barczay je hotel kot član magnatske zbornice glasovati za predloge, pa je bil na dan glasovanja komandiran na službo, dasi ni bil na vrsti.

Opava 17. maja. V vzhodnih premogokopih začeli so vsi premogarji zopet delati, v zapadnih premogokopih pa 80 do 90 odstotkov vseh delavcev.

Beligrad 17. maja. Radikalna stranka je izdala oklic na narod, v katerem protestuje zoper razveljavljenje zakona glede Milana, češ, da je dotični kraljev ukaz nezakonit in protustaven.

Berolin 17. maja. Delavci so bojkotali sedem pivovarn.

London 17. maja. Požar v Bostonu je uničil 159 hiš. Štrajkujoči izvoščeki sklenili so na shodu v Hyde parku, da je štrajk nadaljevati, dokler ne odnehajo delodajalci.

Narodno-gospodarske stvari.

— Letna poročila c. in kr. avstro-ogerskih konzulskih uradov. Ravnateljstvo c. kr. avstrijskega trgovinskega muzeja na Dunaji prišlo je izdati važnejša letna poročila c. in kr. konzulskih uradov v posebnih zvezkih. Ta letna poročila bodo poročila o trgovinskih, obrtnih, prometnih, poljedelskih in drugih razmerah v okoliših posameznih c. in kr. konzulskih uradov. Cena posameznim zvezkom določena je na 30 vim. Naročila sprejema ravnateljstvo c. kr. avstr. trgovskega muzeja na Dunaji. Preskrbi pa to tudi trgovine in obrtniška zbornica v Ljubljani, ako kdo to želi. Ravno izšli 6. zvezek teh poročil obseva poročila za l. 1893. c. in kr. glavnega konzulata v Berlinu je na vpogled vsakemu v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

„LJUBLJANSKI ZVON“

za vse leto 4 gld. 60 kr.; za pol leta 2 gld. 30 kr.; za četrt leta 1 gld. 15 kr.

Tujci:

16. maja.

Pri Slonu: Wittina, Kleemann, Heitler, Rausch, Pacher, Adler, Eibschütz z Dunaja. — Mahler iz Fraga. — Hirschman iz Siska. — Bettheim iz Velike Kaniže. — Krušić iz Celja. — Auman iz Krškega. — Rey iz Pariza. — Dohnal iz Beljaka. — Lönhard, Pollak iz Grada. — Preutsche iz Celovca. — Tušar iz Idrije. — Strafa iz Novega Mesta.

Pri Malici: Dr. Jolly, Prochaska, Bluth, Bock, Engl, Illek, Weiss, Kaiser z Dunaja. — Tschekony, Eder, Brunner, Terni iz Trsta. — Lukanitsch, Braun iz Celja. — Pongratz iz Zagreba. — Schaschl iz Putja. — Hannel iz Trsta. — Picco iz Beljaka.

Umrli so v Ljubljani:

15. maja: Franc Miklavčič, delavec, 47 let, Kravja dolina št. 11.

16. maja: Rozalija Dorfmeister, modistinja, 87 let, Gledališke ulice št. 10.

V deželni bolnici:

15. maj: Marija Matos, gostija, 76 let.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
16. maja	7. zjutraj	785.8 mm.	12.4° C	sl. svz.	jasno	3.9 mm.
	2. popol.	784.4 mm.	24.7° C	sl. svz.	obl.	
	9. zvečer	786.1 mm.	14.2° C	sl. zah.	obl.	dežja.

Srednja temperatura 17.0°, za 1.7° nad normalom.

Dunajska borza

dné 17. maja t. l.

Skupni državni dolg v notah.	98 gld. 45 kr.
Skupni državni dolg v srebru.	98 „ 35 „
Avstrijska zlata renta.	120 „ 65 „
Avstrijska krona renta 4%.	97 „ 85 „
Ogerska zlata renta 4%.	119 „ 45 „
Ogerska krona renta 4%.	94 „ 90 „
Avstro-ogerske bančne delnice.	99 „ — „
Kreditne delnice.	853 „ 50 „
London vista.	125 „ 35 „
Nemški drž. bankovci za 100 mark.	61 „ 37 1/2 „
20 mark.	12 „ 27 „
20 frankov.	9 „ 97 „
Italijanski bankovci.	44 „ 30 „
C. kr. cekini.	5 „ 91 „

Dné 16. maja t. l.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	147 gld. — kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	200 „ — „
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	126 „ 75 „
Zemlj. obd. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi.	123 „ 50 „
Kreditne srečke po 100 gld.	196 „ — „
Ljubljanske srečke.	25 „ — „
Rudolfove srečke po 10 gld.	22 „ 50 „
Akcie anglo-avstr. banke po 200 gld.	152 „ 25 „
Tramway-drust. velj. 170 gld. a. v.	305 „ 50 „
Papirnati rubelj.	1 „ 34 „

Dr. Friderika Lengiel-a Brezov balzam.

Ze sam rastlinski sok, kateri teče iz breze, ako se navrti njeno deblo, je od pamtiveka znan kot najizvirnejše lepotilo; ako se pa ta sok po predpisu izumitelja pripravi kemičnim potom kot balzam, zadobi pa čudovit učinek.

Ako se namaže zvečer z njim obraz ali drugi deli polti, očisto se še drugi dan nesnatne luskine od polti, ki postane vsled tega čisto bela in nežna.

Ta balzam zgledi na obrazu nastale gube in kožave pike ter mu daje mladostno barvo; polti podleže beloto, nežnost in čvrstost; odstrani kaj naglo pege, žoltavost, ogerce, nosno rdečino, zajedce in druge neznatnosti na polti. — Cena vreč z navodom vred gld. 1.50. (39—9)

Dr. Friderika Lengiel-a
BENZOE-MILO.

Najmilejše in najdobrodejnejše milo, za kožo nalašč pripravljeno, 1 komad 60 kr. Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkócsy-ja lekarni in v vseh večjih lekarnah. — Poštna naročila vsprejema W. Heun, Dunaj, X.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. maja 1894.

Nastopno omenjeni prihajalci in odhajalci časi označeni so v srednjeevropskem času. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, des. Selsthal v Anasse, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na Jeseru, Steyr, Linz, Budejovice, Pilsen, Marijine vane, Eger, Karlove vane, Francove vane, Frago, Lipaj, Dunaj via Amstetten.
Ob 6. uri 7 min. zjutraj mešani vlak v Kočevje (v Rudolfovo od dneva otvorjenja prometa).
Ob 7. uri 10 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, des. Selsthal v Solnograd, Dunaj via Amstetten.
Ob 11. uri 41 min. dopoldne mešani vlak v Kočevje (v Rudolfovo od dneva otvorjenja prometa).
Ob 11. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Selsthal, Dunaj.
Ob 4. uri 14 min. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, des. Selsthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na Jeseru, Incomosta, Bregence, Gurin, Genova, Frago, Linz, Gmunden, Ischl, Budejovice, Pilsen, Marijine vane, Eger, Francove vane, Karlove vane, Frago, Lipaj, Dunaj via Amstetten.
Ob 6. uri 30 min. zvečer mešani vlak v Kočevje (v Rudolfovo od dneva otvorjenja prometa).

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 5. uri 55 min. zjutraj osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipaj, Frago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Planja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Gmunden, Ischla, Anasse, Zella na Jeseru, Lend-Gastein, Ljubnega, Celovca, Beljaka, Franzensfeste, Trbiža.
Ob 8. uri 6 min. zjutraj mešani vlak iz Kočevja (iz Rudolfovega stoprav od dneva, ko bode promet odprt).
Ob 11. uri 27 min. dopoldne osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipaj, Frago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Planja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Parisa, Genova, Gurin, Bregence, Incomosta, Zella na Jeseru, Lend-Gastein, Ljubnega, Celovca, Lince, Pontabla, Trbiža.
Ob 12. uri 44 min. popoldne mešani vlak iz Kočevja (iz Rudolfovega stoprav od dneva, ko bode promet odprt).
Ob 4. uri 48 min. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubnega, Selsthal, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiža.
Ob 8. uri 34 min. zvečer mešani vlak iz Kočevja (iz Rudolfovega stoprav od dneva, ko bode promet odprt).
Ob 9. uri 21 min. zvečer osebni vlak s Dunaja preko Amstetena in Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

Ob 7. uri 23 min. zjutraj v Kamnik.
Ob 9. uri 05 min. popoldne „ „
Ob 6. uri 50 min. zvečer „ „ (slednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)
Ob 10. uri 10 min. zvečer „ „

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 6. uri 56 min. zjutraj iz Kamnika.
Ob 11. uri 15 min. dopoldne „ „ (4—109)
Ob 6. uri 30 min. zvečer „ „
Ob 9. uri 55 min. zvečer „ „ (slednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)

Krepak dečko

14—16 let star, slovenskega in nemškega jezika zmožen, vzprejme se v trgovino mešanega blaga in domačih pridelkov bratov Schweiger v Črnomlju. (545-1)

Tovarniška zaloga
šivalnih strojev in
1033 velocipedov 32
IVAN JAX

v Ljubljani, na Dunajski cesti šte. 13.

— Ceniki zastoj in poštnine presto. —

Prostorno skladišče

v Spodnji Šiški, ležeče ob glavni cesti, pod opečno streho, z obokom in železnimi vrati, odda se takej po nizki ceni. — Poizvé se pri Iv. A. Hartmann-u v Ljubljani. (544—1)

Po nedosežno nizki ceni se dobé

jako lepi

in dobri rouleaux (zastirala za okna) v slovečem etablissementu pohištva Iv. Baar-a naslednika, Dunaj, IX., Währingerstrasse 26. Mnogoštevilna priznanja. (253—25)

Naznanilo in priporočilo.

Podpisane si usoja slavnemu p. n. občanstvu najljubnejše naznaniti, da je dné 8. t. m. prevzel

gostilnico „Pri Virantu“

na Št. Jakobskem trgu

ter se priporoča cenjenim gostom z zagotovilom, da bode točil najboljše pijače, imenoma dobra štajerska in dolenski vina, Mengiško marono pivo in da bode skrbel za dobro kuhinjo po kolikor možno nizki ceni. Obed velja na mesec 7 gld. 50 kr. Naznanja tudi, da je gostilna vsa prenovljena in da so takisto sobe za tuje povsem osnažene in renovirane. Priporočujoč se, čast mi je beležiti z največjim spoštovanjem

(524—3) Avgust Weixl.

Izborno proti boleznim želodca

Štajerska
Rogaška deželna kiselina
Tempeljska
in
Styrijska slatina.

Vedno sveža, jedrvida polnitev
v novo zgrajenem polnilnem rovu od neposrednega dotoka iz vrelca.

Dobiva se: Pri slatinarstvu v Rogatu in na Slatini.

Jedino in glavno zalogo za Kranjsko ima Ivan Lininger v Ljubljani. (526—1)

Naznanilo in priporočilo.

Podpisane si usoja slavnemu p. n. občanstvu najljubnejše naznaniti, da je dné 8. t. m. prevzel

gostilnico „Pri Virantu“

na Št. Jakobskem trgu

ter se priporoča cenjenim gostom z zagotovilom, da bode točil najboljše pijače, imenoma dobra štajerska in dolenski vina, Mengiško marono pivo in da bode skrbel za dobro kuhinjo po kolikor možno nizki ceni. Obed velja na mesec 7 gld. 50 kr. Naznanja tudi, da je gostilna vsa prenovljena in da so takisto sobe za tuje povsem osnažene in renovirane. Priporočujoč se, čast mi je beležiti z največjim spoštovanjem

(524—3) Avgust Weixl.